

KVS-BYGLAND
Natur- og friluftsskolen

Godt læringsmiljø for alle

*Råd og gode eksempler
fra jenter og lærere på
skogfag*

Karin Hovde
Likestillingscenteret KUN

Britt Godtlund
Kvinner i Skogbruket

2021

likestillingscenteret

innsikt for endring

Forord

Skognæringa har et uttalt mål om å få flere kvinner inn i næringa, og har iverksatt ulike tiltak blant annet gjennom organisasjonen «Velg skog». Kvinner i skogbruket er en medlemsorganisasjon som siden 1986 også har arbeidet for skogbruket og for kvinnene der.

Kvinner i Skogbruket søkte prosjektmidler hos Bufdir i januar 2021 for å øke skogskolelæreres kunnskap om unge kvinnelige elevers behov. Bakgrunnen for ønsket var kontakt med noen av de skolene som underviser i VG2 Skogbruk samt organisasjonens egne erfaringer. Målet var å samle fakta fra elevene, formidle dette tilbake til skolene samt se på skolenes egne «best practices».

KUN har hentet innspill fra jenter ved VG 2 Skogbruk fra seks skoler i skoleåret 2020/21 og samlet dette i en egen rapport. Britt Godtlund i Kvinner i Skogbruket har besøkt sju naturbruksskoler skoleåret 2021/22 og møtt kvinnelige elever, lærere og skoleledelse. Målet har vært å finne ut hvordan skolen oppleves i dag og hva som skal til for å gjøre den bedre. Vi takker alle elever, lærere og skoleledere som har stilt opp og lagt til rette og Britt Godtlund i Kvinner i Skogbruket for godt nettverksarbeid og samarbeid på veien.

Karin Hovde, nestleder og seniorrådgiver i Likestillingscenteret KUN.

Britt Godtlund, daglig leder Kvinner i Skogbruket

Februar 2022

Som bildet viser, har Norges ni skogskoler med linjevalget VG2 Skogbruk kun mannlige praksislærere. Eneste kvinne på bildet er Britt Godtlund, daglig leder i Kvinner i Skogbruket. Bildet tatt på faglærer-samling på Honne i oktober 2021. Foto: Skogkurs

Innholdsfortegnelse

1.	Forord	1
2.	Bakgrunn	3
3.	Eksempler på tiltak og god praksis	4
1.	Praktisk tilrettelegging	4
	Verneutstyr, med eksempel fra Grong Videregående skole	4
	El-motorsag	4
	Hvilebrakke med toalett	5
	Fordeling av arbeidsoppgaver og kjøretid	5
2.	Strukturelle tiltak	5
	Fordeling av jenter i ulike klasser/grupper	5
	Samarbeid KVS Bygland	5
	Lærertetthet Solør Videregående Skole, avdeling Sønsterud	5
	Miljøterapeuter og lav terskel eksempel Mære videregående	6
	Klasselærerråd Nome VGS, avdeling Søve	6
	Kunnskap	6
3.	Tiltak for gode klassemiljø	8
	Trygt klassemiljø Lena-Valle videregående skole	8
	Ut på tur	9
	Faglig læring og handlingskompetanse Kjelle videregående skole	9
	Drømmeklassen. Mosjøen videregående avdeling Marka	11
	Bålpraten. Kongsberg Videregående Skole, avdeling Saggrenda	11
	Rollemodeller	12
	Varslingsrutiner	13
4.	Tiltak i næringa	13

2. Bakgrunn

Denne rapporten inneholder eksempler på gode tiltak for et inkluderende klassemiljø på skogfag. Rådene gitt med bakgrunn i samtaler og gruppeintervju med jenter på skogfag skoleåret 20/21 og praktiske eksempler fra skolene selv. For mer omfattende behandling av temaet viser vi til Utdanningsdirektoratets samling om skolemiljø:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/> og rapporten fra intervju med jenter på Vg2 Skogbruk. Rapporten har fått tittelen «Godt læringsmiljø for alle – hvordan sikre at jenter som velger skogfag trives og gjennomfører»

Vårt utgangspunkt er at en betydelig del av kjønnsdelingen på arbeidsmarkedet skyldes ungdommens valg av utdanning. Det å velge utradisjonelt fører ofte til at elever blir en minoritet i sin egen klasse. Det kan være med på å sette eleven i en utsatt posisjon og øker sannsynligheten for frafall. For at jentene skal bli i skogbruket er det viktig at de trives med faget, undervisninga og i det sosiale miljøet ved skolen. Vårt inntrykk er at skolene har et godt grunnlag og at de har jobbet godt med klassemiljøet. De aller fleste vi har snakket med trives veldig godt. De forteller om tette og gode miljø i klassen, og at alle hjelper og støtter hverandre. Jentene mener skogfolk er spesielt sosiale, du kan prate med dem om alt mulig. De er jordnære folk, åpne folk, hyggelige og selvstendige.

Likevel er det noen forhold jentene peker på som bør tas tak i for at skogutdanningen skal bli enda bedre for jenter og for at mobbing og utenforskap forebygges for alle.

Fra forskning på kjønnsbalanse og arbeidsmiljø vet vi at bedre vilkår for jenter vil gjøre det bedre for alle og at arbeidet med å skape gode og inkluderende klasse- og skolemiljø vil åpne for flere.

§

Forpliktelser i lovverk

§ 9 A-2 i Opplæringsloven gir elevene rett til et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering og skal forebygge at dette skjer (§ 9 A-3)

§ 9 A-7 i Opplæringsloven sier at skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til trygghet, helse, trivsel og læring til elevene.

§ 24 i Likestillings- og diskrimineringsloven sier at Offentlige myndigheter skal i all sin virksomhet arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Plikten innebærer blant annet at offentlige myndigheter skal forebygge trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold og motarbeide stereotypisering.

3. *Eksempler på tiltak og god praksis*

Det er ulike tilnærminger til å jobbe for å skape inkluderende miljø. Noen mener det beste er å behandle likt, andre mener at en må tilpasse og sette inn særtiltak, mens andre igjen vil jobbe med hele gruppen og involvere alle i å skape inkluderende miljø. Både lærerne og jentene vi har snakket med peker på behov for å gjøre alt dette, gjerne på en gang. Vi har delt eksemplene inn i praktisk tilrettelegging, strukturelle tiltak og tiltak for godt læringsmiljø

1. **Praktisk tilrettelegging**

Verneutstyr

Sko og klær i riktig størrelse handler om sikkerhet i skogen og burde være en selvfølge for både gutter og jenter. Ulike skoler har ulike ordninger for innkjøp av verneutstyr, noen har til utlån i alle størrelser, andre har i noen størrelser og jenter opplever at det ikke er noe som passer dem. Noen overlater til elevene selv å kjøpe inn gjennom eget stipend. Merk da at de billigste utstyrsmerkene ikke har tilpassa utstyr til jenter og at de dermed må kjøpe fra de dyreste for å få riktig størrelse og passform.

Verneutstyr ved Grong Videregående skole

Ved Grong VGS stiller elevene likt ved at de bruker utstyrsstipendet sitt til å kjøpe klær. Skolen har utstyrs-avtale med leverandører og gode betingelser, og elevene kjøper det som passer kroppen. Det gir mer rettferdighet at alle må bruke eget stipend, og det gir mulighet for at klær og sko og hansker sitter godt og gir komfort og beskyttelse. Det er å merke seg at det likevel kan være utfordringer å få tak i klær som passer godt, men da er det leverandørene som må strekke seg lengre.

El-motorsag ved Solør Videregående skole, avdeling Sønsterud

Lærere på Sønsterud merket seg at elever sliter med å starte sager. Ut ifra fysikk gjelder det oftest jenter, men også gutter. De har derfor kjøpt inn elektriske sager slik at elevene slipper å krongle og kan ha fokus på læring. Samtidig mener de at dette reduserer muligheten for erting og kommentarer.

Ulike skoler har ulike ordninger for innkjøp av verneutstyr, noen har til utlån i alle størrelser, andre har i noen størrelser og jenter opplever at det ikke er noe som passer dem.

Hvilebrakke med toalett ved Mosjøen videregående avd Marka.

Jentene går bak noen busker et stykke unna de andre når de må på do. Selv om de forteller at de holder seg i det lengste og unngår for mye drikke når de er ute, klager ikke jentene på dette. De beskriver det som en realitet som er vanskelig å gjøre noe med, som de må leve med og tilpasse seg etter. Samtidig oppgir de dette som en ulempe med å være kvinne i skogutdanninga.

Å ha mensen gir noen flere utfordringer og flere forteller at de regulerer syklusen sin med P-piller/P-stav for å unngå å ha den under praksis. Det er grunn til å anta at jenter med naturlig menssyklus vil ha et høyere fravær på grunn av dette og dermed mister verdifull praksis. Etter et innlegg av Kvinner i Skogbruket på faglærersamling høsten 2020 ble behov for bedre sanitærforhold diskutert ved Mosjøen videregående skole avd. Marka. De fant ingen motargumenter og gikk til innkjøp av hvilebrakke med toalett til glede for alle elever og lærere. Vi oppfordrer alle skogutdanninger til å gjøre det samme.

Fordeling av arbeidsoppgaver og kjøretid

Lærerne fordeler arbeidsoppgaver og tildeler praksistid på hogstmaskin i skogen. De har ansvar for at elever får nok tid og oppfyller kravene som ligger i læreplanen. Et tydelig og etterprøvbart system for fordeling av praksistimer er viktig for å sikre at elevene opplever at fordelingen er rettferdig og forståelig. Å oppleve urettferdig fordeling reduserer trivselen og muligheten til å kjenne seg respektert og ivaretatt.

2. Strukturelle tiltak

Fordeling av jenter i ulike klasser/grupper

Er det to jenter som søker skogfag, sørg for at de er i samme klasse/gruppe. Ikke fordel dem for å «roe gutta» Gå ikke ut fra at jentene er venninner, følg med og la dem velge selv, men la ikke en bli alene.

Samarbeid ved Kristen videregående skole Bygland

Skolen opplever at jentene i klassen synes guttene kan så mye mer og at dette er utfordrende selv om det ikke stemmer. De har løst dette ved at jentene har jobbet to og to med praktiske oppgaver som motorsagbruk, maskinkjøring o.l. om de ønsker det selv. De følger dem tett opp og snakker med dem om hvordan ting går, og diskuterer utviklingen videre.

Lærertetthet ved Solør Videregående Skole, avdeling Sønsterud

Solør Videregående Skole, avdeling Sønsterud praktiserer grupper med 6 elever, og tar aldri inn mer enn 18 elever. Gode relasjoner gir trygghet og dermed økt læring. Dette er også viktig av helse- miljø- og sikkerhets grunner for både elever og lærere. Når de driver med maskinkjøring er de to lærere, og mener dette gir gode muligheter til å veilede og vurdere elevene i uteundervisningen.

Miljøterapeuter og lav terskel ved Mære videregående skole

Mære videregående skole er en liten skole hvor «alle kjenner alle» og gode relasjoner mellom elever og lærere er viktig for å få et godt skolemiljø. Skolen har god erfaring med å bruke gode miljøterapeuter som er tett på elevene, handler raskt og som har stor tillit. Dette gjør at terskelen for å ta kontakt er lav hvis det er elever som har problemer, eller lærere som har en elevsak. Ellers er det korte linjer og åpne dører til ledelsen. Dette gjør at elevene lett kan ta opp saker med både rektor og ass. rektor. Det samme gjelder rådgiver og skolehelsetjeneste.

Klasselærerråd ved Nome VGS, avdeling Søve

Ved Søve har de klasselærerråd hver uke når elevene ikke har undervisning. Det betyr at alle faglærere knytta til klassens elever kan delta. De ønsker å være tett på elevene, og her kan de i fellesskap finne ut hvilke utfordringer en elev har og lage tilpasset opplegg som alle faglærere er informert om. At alle lærere deltar gir mulighet å finne ut hva som fungerer og hva som ikke fungerer for elevene generelt, og også for enkeltelever. På den måten praktiserer de et læringsfellesskap med mulighet for å diskutere pedagogikk.

Kunnskap

Trygge læringsmiljø for alle krever at en har kunnskap om at noen grupper er mere utsatt enn andre, og at en derfor kartlegger risiko for mobbing, seksuell trakassering og utenforskap. Er det elever som representerer eller kategoriseres i et mindretall i en klasse, øker risikoen. Dette gjelder for eksempel jenter i mannsdominerte og hierarkiske organisasjoner, lærlinger og andre under opplæring, skeive, personer med innvandrerbakgrunn og nasjonale minoriteter.

*Lærer og elever
ved Nome VGS,
avdeling Søve.*

Foto: Britt Godtlund

Som del av prosjektet, og i samhandling med nettverks-prosjekt, laget Kvinner i Skogbruket webinar «Reality Check i skole- og arbeidsliv». Det tar utgangspunkt i samtaler som vi hadde med elevene. Du finner det på <https://youtu.be/PAEejNWFeX8>

Foto: Synnøve H Sagafos

Jenter på skogfag er unge, under opplæring og i mindretall både på skolen og ute i bedrift. Å være i mindretall kan i seg selv være et hinder for å si ifra fordi en vil passe inn og ikke skille seg og være spesiell. En grov og drøy humor i klassen, negative holdninger til grupper (for eksempel kvinner, samer og innvandrere) seksualisert kultur og sjargong er også en risikofaktor for seksuell trakassering og trakassering.

Vi oppfordrer alle til å skaffe seg innsikt i betydningen av kjønn og hvordan det å være i en minoritetsposisjon virker inn på muligheter til å trives, føle seg trygg og utnytte sine ressurser. For eksempel beskriver flere at jentene mener guttene har mer erfaring enn dem, selv om dette ikke stemmer. Vi har også eksempel på at guttene ytrer at jenter ikke har noe i skogbruket å gjøre. Dette kan henge sammen med at skogbruket er knyttet til styrke og kroppsarbeid, noe som påvirker hvem som blir sett på som den "virkelige skogbrukeren" (Grubbstøm og Powell 2020).

Ved å avvike fra den maskuline normen, forventes det ikke at kvinner har den rette kunnskap og ferdigheter, men at de trenger ekstra hjelp. Dette viser behovet for å synliggjøre og anerkjenne kunnskap og ferdigheter hos den enkelte og å skape likeverdige forhold i klassen. Dette er kunnskap som både lærere og arbeidsgivere i skognæringa har behov for. Lærere som er i kontakt med entreprenører har en mulighet til å påvirke at jenter blir tatt imot på en ordentlig måte slik at de får muligheter til å få en yrkeskarriere her. Vi oppfordrer forøvrig skolene og skogbrukets utøvere å bruke Kvinner i Skogbruket sin kompetanse!

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/>

3. Tiltak for gode klassemiljø

«Våre elever skal føle en trygghet i skolehverdagen, det er en helt grunnleggende forutsetning for god læring. Skal vi få til det må vi kjenne elevenes styrker og svakheter og ikke presse for mye. Oppmuntre derimot er viktig».

Sitat praksislærer VG2 Skogbruk, Kongsberg VGS avdeling Saggrenda.

Alle jentene på skogfag beskriver en grov og drøy humor i klassen. Noen synes dette bare er gøy, andre mener det kan gå over streken av og til. Vi anbefaler å ha oppmerksomhet på dette. Humor har både positive og negative sider. På den ene siden skaper delt humor samhold, på den andre kan den bidra til ekskludering. En rå og humoristisk sjargong kan brukes som et middel til å utmanøvrere andre og dermed innta en lederrolle i klassen. Derfor er det behov for å sette grenser for hvor røff tonen kan være fra starten av. Her må læreren motarbeide en humor som henger ut og latterliggjør bestemte grupper eller enkeltpersoner. Flere av skolene lager regler ved oppstart med presisering av hvordan vi vil ha det, flere poengterer også at dette må følges opp og repeteres.

«...fortsetter med det eller stopper om de ser at det ikke er greit, men det avhenger av hvem det er. Når det gjelder noen stopper de ikke.» Jente på vg2 skogfag

I vår intervjurunde var det en klasse som utmerket seg med å beskrive et godt klassemiljø og være bevisst hvor grensene gikk. Vi kontaktet læreren og fikk høre hvordan han jobber:

Trygt klassemiljø ved Lena-Valle videregående skole

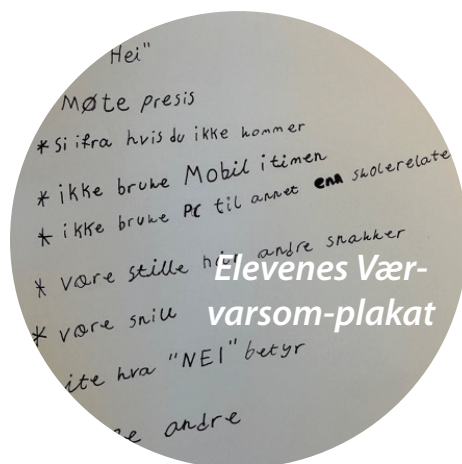
På Lena-Valle videregående skole jobbes det med å skape et trygt klassemiljø fra starten av. Læreren understreker at det er han som setter rammer for undervisning og er ansvarlig for gjennomføring. Det er læreren som har hovedansvaret for å legge til rette for utvikling av et godt miljø i klassen, det er ikke noe som kan overlates til elevene alene.

Han beskriver at han snakker med elevene om grenser og grensesetting og om hva et nei betyr også når de er på fest. Klassen lager regler som setter krav til både oppførsel, påkledning, språkbruk og hvordan en behandler hverandre. For eksempel er det forbud mot beina på bordet, en skal si unnskyld, si ifra om noe er galt, ta av seg på beina inne og ikke bruke telefonen i klasserommet. Dette mener han er med på å gi trygghet. Disse reglene følger han opp, og overtramp fører til sanksjoner. Jentene mener at det er bra at det er strengt og at dette er en måte å forberede seg på å komme ut i arbeidslivet.

Oppskriften er:

- Tydelig lederansvar
- Snakk om grenser, trakassering og seksuell trakassering
- Lag regler
- Brudd på reglene må føre til sanksjoner

Tips: Det finnes diskusjonsøvelser på nettsiden www.settgrenser.no

Ut på tur

Flere klasser drar på tur i starten av skoleåret. Dette er en fin anledning til å bli godt kjent, men ikke dra uten å snakke om regler og grenser først.

Erfaringer fra forsvaret viser at fellesrom med både gutter og jenter bidro til å dempe betydningen av kjønn. Jentene opplevde at det ble lettere å bli akseptert av guttene når man bodde på fellesrom, de ble kompiser og bygget tillit til hverandre. En forutsetning er at ledere på alle nivåer må være med, forventninger må være avklart på forhånd, og man må ha gode rapporteringssystemer.

Faglig læring og handlingskompetanse ved Kjelle videregående skole

Kjelle vgs har siden 1996 hatt en felles konsekvenspedagogisk plattform som sidestiller faglig og sosial læring. Utgangspunktet er at det er gjennom et inkluderende fellesskap på skolen at elevene kan utvikle den sosiale handlingskompetansen de trenger for å lykkes i videre. De har konkretisert hva de legger i begrepene selvbestemmelse, selvhjelpenhet, ansvarlighet, troverdighet, respekt, samarbeidsvilje og mottakelighet og integrert dette i et vurderingsskjema for sosial handlingskompetanse. Dette skjemaet brukes av elev og lærer i forbindelse med de halvårlige elevsamtalene, eller andre samtaler og samarbeidsmøter. Bruk av skjemaet er med på å heve elevenes refleksjon rundt egne ferdigheter, og å forberede dem på det som forventes av dem når de skal i utplassering og læretid.

I skjemaet er det også en evaluering av skolen ut fra hva elevene skal forvente:

Vurderingsskjema for sosial og arbeidsmessig kompetanse

For å kunne være attraktivt for arbeidslivet og for å kunne inngå i ulike sosiale fellesskap, er det viktig at du er samarbeidsdyktig, til å stole på, engasjert og selvstendig. I vurderingsskjemaet har vi satt opp konkrete eksempler på hva som kjennetegner deg når du mestrer de ulike områdene.

Navn:						Dato:					
Målet er at du skal være:	Har du nådd målet?										
Samarbeidsdyktig Du har nådd målet når du:	Medarbeider	1	2	3	4	5	6				
	Elev	1	2	3	4	5	6				
<ul style="list-style-type: none">bidrar til et godt læringsmiljøinkluderer allelytter til andreer villig til å hjelpe andrekan motta instruksjon fra medarbeider (arbeidsgiver)	Jobbe med i neste periode:										
Til å stole på Du har nådd målet når du:	Medarbeider	1	2	3	4	5	6				
	Elev	1	2	3	4	5	6				
<ul style="list-style-type: none">møter presisholder avtalergir beskjed ved fraværtar ansvar for arbeidsoppgavene	Jobbe med i neste periode:										
Engasjert Du har nådd målet når du:	Medarbeider	1	2	3	4	5	6				
	Elev	1	2	3	4	5	6				
<ul style="list-style-type: none">er utholdende i arbeidetjobber raskt og effektivtsetter uoppfordret i gang med arbeidetber om hjelp når du trenger det	Jobbe med i neste periode:										
Selvstendig Du har nådd målet når du:	Medarbeider	1	2	3	4	5	6				
	Elev	1	2	3	4	5	6				
<ul style="list-style-type: none">er opptatt av egen framtidstår for det du menersier ifra når noe ikke er greitinnrømmer at du kan ta feiltar selvstendige valg	Jobbe med i neste periode:										

På Kjelle videregående skole skal ingen utsettes for mobbing eller krenkelser og alle elever skal ha et tilbud der de lærer mest mulig.

Når du er elev på Kjelle, kan du forvente at:

- du trives og får venner på skolen.
- mobbing eller krenkelser blir tatt tak i med en gang en medarbeider får beskjed eller ser det.
- elevene tar vare på hverandre og sier ifra dersom noen ruser seg eller dersom man ser at andre elever mobbes eller krenkes.
- medarbeiderne er hyggelige og viser deg respekt.
- medarbeiderne gjør alt de kan for at du skal lære mest mulig og få deg en utdanning.
- både medarbeidere og medelever forventer av deg at du arbeider aktivt med det du skal lære.

Drømmeklassen ved Mosjøen videregående avdeling Marka

«Drømmeklassen» er en metode som ble brukt ved Mosjøen videregående skole avd Marka skoleåret 20/21 da en elev kom til sin lærer og fortalte at hen vurderte å slutte. Eleven opplevde det som utfordrende å kunne mindre enn de andre og dermed stikke seg ut. Rådgiverne brukte metoden «Drømmeklassen» og resultatet ble en suksess. Skolehverdagen ble så mye bedre at eleven bestemte seg for å fortsette og er nå lærling og en god ambassadør for unge som velger skogbruk.

Metoden fokuserer på vennskap, toleranse og respekt. Målet er å legge til rette for at elever og ansatte sammen kan komme fram til en felles oppfatning om hva som er viktig for at alle skal ha det bra og kunne lære noe i klassen og hva man kan gjøre for å komme dit. Klassen løser ulike gruppeoppgaver som munner ut i en slags «vær varsom plakater» Temaer som tas opp er:

- Hvordan er det å være elev/voksen i klassen?
- Hva er viktig for at du skal ha det bra i klassen/på skolen?
- Hva er viktig for at du skal lære å utvikle deg i klassen?
- Hvordan vil vi ha det i klassen?
- Hva er god kommunikasjon?
- Hva gjør vi for å nå vårt mål?

Bålpraten ved Kongsberg Videregående Skole, avdeling Saggrenda

På Kongsberg Videregående Skole, avdeling Saggrenda, fungerer «bålpraten» som en god praksis for både lærere og elever på alle utedager. Da samles de rundt bålet og temaene varierer mellom skog -og maskinfag, livets realiteter og om hverdagen på skolen. Dette er en mulighet til å komme tett på elevene og det er mye enklere for dem å fortelle om ting når de sitter ute og har et fellesskap. Terskelen for å spørre om ting blir også mye lavere når gruppa er mindre og gjør noe sammen.

*Elver på VG1 Naturbruk
ved Solør VGS, avdeling
Sønsterud.*

Foto: Britt Godtlund

Rollemodeller

Vi vet at rollemodeller er viktig for å kunne identifisere seg selv med et yrke eller funksjon. Jentene sier at det er fint å se andre jenter som jobber i næringa, og også at det er fint å se at det er rom for å være jente på forskjellige måter.

«Jenter i skogen kan også pynte seg, noen sminker seg. Det er ikke bare sånne som ikke sminker seg og jobber hardt. Jeg har sett det på sosiale medier - at det er rom for flere»

Vær bevisst på hvilke valg du gjør når du presenterer forbilder:

- Se etter hvilke eksempler en bruker i undervisninga – han, hun eller hen?
- Hvilke bilder brukes som illustrasjon?
- Hvem inviteres inn som representanter for næringa?

Kontakt gjerne Kvinner i skogbruket for å få tips og hjelp.

Kvinner i skogbruket har et jentenettverk hvor alle jenter på skogfag i videregående skole inviteres inn.

Har du lyst til å være med å utvikle et jentenettverk i skogbruket?

ay:
KVINNER I
OGBRUKET

Marie Kalstad, skogbruksleder, har pyntet seg til jul.

Foto: Marie Kalstad

Varslingsrutiner

Ett av målene med tiltak for godt læringsmiljø er å skape en kultur hvor elevene selv reagerer hvis medelever på skolen eller i den digitale sfære krenker andre. Her må lærere og elever samarbeide, og lærere må gi elevene et grunnlag for å vurdere hva som er akseptabel oppførsel og ikke. I tillegg må elevene kunne ha et sted å henvende seg der de blir tatt på alvor. Alle skolene skal ha et varslingssystem og elevene skal være kjent med det. Her finner du et eksempel fra Mosjøen videregående skole:

Rett til et trygt og godt skolemiljø

Du har rett til å ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Det er din egen opplevelse av hvordan du har det på skolen, som er avgjørende.

Du kan varsle om at du selv eller en annen elev opplever å ikke ha det trygt og godt på skolen.

Slik melder du fra

Hvis du ikke har det bra på skolen, er det viktig at du eller foreldrene dine melder fra. Dere kan melde fra ved å bruke den elektroniske mobbeknappen, som er en elektronisk varslingskanal for elever, foreldre og foresatte. Klikk på linken under for å komme direkte til mobbeknappen.

Meld fra om mobbing

Du kan også gjerne snakke med kontaktlærer eller en ansatt på skolen, men net heller ikke med å ta kontakt med rektor. Du kan også ta kontakt med elevtjenesten eller skolehelsetjenesten eller [elev-, lærling-, og mobbeombudet](#) i Nordland.

<https://mosjoen.vgs.no/om-skolen/helse-miljo-og-sikkerhet/skolemiljo>

4. Tiltak i næringa

Til slutt vil vi påpeke at næringa har en utfordring med sitt omdømme. Jentene opplever at det er motstand og negative holdninger til kvinner her. Gjennom kontakt med skolene er det flere som nevner dette som bakgrunn for konflikter i klasserommet. Dette vil påvirke om de vil jobbe innenfor skogbruket og det kan også føre til at det er en bestemt type jenter, de mest hardhudete, som velger skogbruk. Dette er et problem for næringa og det bør også være en sak for skolen. Skolen skal forberede elever til læretid i bedrift, men bør også kunne sette krav til bevissthet og konkrete arbeidsmiljøtiltak i lærebedriftene slik at de tar imot unge jenter og unge gutter på en god måte.

For at jentene skal bli i skogbruket er det viktig at de trives med faget, undervisninga og i det sosiale miljøet ved skolen. Som vi skrev innledningsvis, sier de aller fleste vi har snakket med at de trives veldig godt. Dette gir en god indikasjon på at skolene allerede gjør mye godt arbeid på dette feltet, noe vi har sett ulike eksempler på.

Når det gjelder rekruttering, har vi sett at praksis og det å oppleve mestringen ved å felle trær i skogen virker for å rekruttere jenter til skogfag og det vil sannsynligvis virke for å rekruttere andre grupper, for eksempel flere med innvandrerbakgrunn. Å gi mulighet til å mestre og være trygg i praksis er viktig for å beholde de elevene som søker seg til skogfag.

Utarbeidet 2021-2022

likestillingscenteret

KUN

innsikt for endring

**KVINNER I
SKOGBRUKET**